

Αθήνα, 26.6.2013

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΘΕΜΑ: Οξυμμένο το πρόβλημα των παράνομων “ελληνοποιήσεων” φασολιών Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) Καστοριάς και Πρεσπών.

Στην παραμεθόριο περιοχή Καστοριάς – Πρεσπών καλλιεργούνται περί τα 21.000 στρέμματα με φασόλια γίγαντες – ελέφαντες – πλακέ τα οποία είναι αναγνωρισμένα ως προϊόντα Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) και καταχωρημένα με τις ονομασίες ΦΑΣΟΛΙΑ ΓΙΓΑΝΤΕΣ-ΕΛΕΦΑΝΤΕΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΠΓΕ, ΦΑΣΟΛΙΑ ΓΙΓΑΝΤΕΣ-ΕΛΕΦΑΝΤΕΣ ΠΡΕΣΠΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΠΓΕ και ΦΑΣΟΛΙΑ ΠΛΑΚΕ ΜΕΓΑΛΟΣΠΕΡΜΑ ΠΡΕΣΠΩΝ ΦΛΩΡΙΝΑΣ ΠΓΕ. Οι καλλιέργειες των προϊόντων αυτών είναι από τις λίγες που ευδοκιμούν στο δύσκολο αυτό –από πλευράς κλιματολογικών συνθηκών- κομμάτι της Ελληνικής Επικράτειας.

Η κατανάλωση φασολιών στη χώρα μας υπολογίζεται σε 33.000 τόνους το χρόνο. Η Ελλάδα παράγει σε μέσα επίπεδα 7.000 τόνους ετησίως , οπότε γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι για την κάλυψη των αναγκών κατανάλωσης εισάγεται περίπου το 60%. Πέρυσι λόγω του παρατεταμένου καύσωνα η εγχώρια παραγωγή περιορίστηκε κατά 70%. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Καστοριά , την περιοχή της Ελλάδας με τις μεγαλύτερες εκτάσεις καλλιεργήσιμων φασολιών, όπου το 90% των αγροτών του νομού ασχολείται με την καλλιέργεια φασολιού , η παραγωγή διαμορφώθηκε στο ¼ της μέσης ετήσιας παραγωγής προηγούμενων ετών, ενώ στις Πρέσπες οι παραγωγοί συνέλεξαν περί τους 500 τόνους από τους 1.500 τις προηγούμενες χρονιές.

Την ίδια στιγμή και παρά την εξαιρετικά μειωμένη παραγωγή, οι αδιάθετες ποσότητες στις αποθήκες των φασολοπαραγωγών, σύμφωνα με στοιχεία της Περιφερειακής Ενότητας Καστοριάς, έφτασαν τους 120 τόνους. Οι αυξημένες ανάγκες κατανάλωσης φασολιού καλύπτονται με αθρόες εισαγωγές φασολιών, και εδώ ακριβώς ενσκήπτει η μάστιγα των παρανομών

“ελληνοποιήσεων”, καθώς κάθε λογής επιτήδαιοι δεν αφήνουν το πεδίο της εγχώριας ελλειματικής παραγωγής και το ανεπαρκές σύστημα ελέγχων ανεκμετάλλευτο.

Οι επιτήδαιοι - συνήθως μεγαλέμποροι- εκμεταλλευόμενοι το ανεπαρκές και μη στοχευμένο θεσμικό πλαίσιο ελέγχων, πραγματοποιούν αθρόες «ελληνοποιήσεις» φασολιών κυρίως μέσω εικονικών ή πλαστών τιμολογίων. Μετά από το “βάπτισμά” τους ως ΠΓΕ, διαθέτουν τα «ελληνοποιημένα» φασόλια σε καταστήματα, λαϊκές αγορές ή άλλους υπαίθριους χώρους πώλησης, κυρίως χύμα ή και συσκευασμένα. Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας είναι η δυσφήμιση του προϊόντος και η υποβάθμιση της υπεραξίας του, αλλά και η παραπλάνηση του καταναλωτή και προφανώς η σημαντική απώλεια εσόδων για το κράτος. Κι όλα αυτά για προϊόντα που ως καταχωρημένα με την ένδειξη “Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης” είναι ενταγμένα σε πλαίσιο αυστηρών ελέγχων για την παραγωγή, τη σήμανση και την εμπορία.

Σε σχετική ερώτηση που καταθέσαμε στις 28-3-2013 προς το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (αριθμ.πρωτ. 8943 / 28-3-2013) το Υπουργείο απάντησε (απάντηση με αριθμ.πρωτ. 856 / 24-4-2013) με ένα αόριστο ευχολόγιο-περιγραφή αρμοδιοτήτων του ΕΛ.Γ.Ο-ΔΗΜΗΤΡΑ, ενώ, δεν διατυπώνει καν πρόθεση για ενίσχυση του ελεγκτικού έργου του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ και δεν διαψεύδει τις φήμες για ενδεχόμενη εκχώρηση αρμοδιοτήτων του οργανισμού σε ιδιώτες.

Στην απάντηση του Υπουργείου αναφέρεται ακόμα ότι τα έτη 2011 και 2012 ελέγχθηκαν κάτι παραπάνω από τις μισές (8 και 9 αντίστοιχα σε σύνολο 15) από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τυποποίηση και εμπορία καταχωρισμένων ενδείξεων φασολιών Καστοριάς και Πρεσπών, ενώ περιγράφεται ένα πλαίσιο ελέγχων που “χρειάστηκε τη συνδρομή άλλων φορέων του Δημοσίου”, χωρίς να προσδιορίζεται ούτε ποιοι είναι οι φορείς ούτε το είδος της “συνδρομής” τους. Στο σχετικό έγγραφο το Υπουργείο παραδέχεται, ωστόσο, ότι 10 επιχειρήσεις που παραπέμφθηκαν από το 2011(!) στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων ΠΟΠ/ΠΓΕ του ΥΠΑΑΤ ακόμη εξετάζονται.

Από το συγκεκριμένο έγγραφο-απάντηση (με αριθμ. πρωτ. 8943/28-3-2013) δεν συνάγεται με ποιες συγκεκριμένες ενέργειες λειτουργεί το Υπουργείο αποτρεπτικά στις “ελληνοποιήσεις” φασολιών ΠΓΕ, την ίδια στιγμή δε που παραδέχεται ότι ακόμα και για διαπιστωμένες παρατυπίες η επιβολή κυρώσεων καθυστερεί σε τέτοιο βαθμό που κάθε άλλο παρά αποτρέπει την παρανομία, ενώ, σύμφωνα και πάλι με την απάντηση του Υπουργείου, το μέτρο των διασταυρωτικών ελέγχων κατατεθειμένων τιμολογίων πώλησης και πιστοποιημένων ποσοτήτων ΠΓΕ φασολιών δεν εφαρμόζεται.

Επειδή, το πρόβλημα των παράνομων «ελληνοποιήσεων» φασολιών Π.Γ.Ε.Καστοριάς και Πρεσπών αποκτά ανεξέλεγκτες διαστάσεις

Επειδή, το πρόβλημα των παράνομων «ελληνοποιήσεων» φασολιών Π.Γ.Ε. Καστοριάς και Πρεσπών έχει εξαιρετικά δυσμενείς επιπτώσεις αφενός στο προϊόν και στους παραγωγούς αφετέρου στους καταναλωτές και στα κρατικά έσοδα

Ερωτάται ο κ. Υπουργός

1. Με ποιες συγκεκριμένες ενέργειες το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων λειτουργεί αποτρεπτικά στις "ελληνοποιήσεις" φασολιών Π.Γ.Ε. Καστοριάς και Πρεσπών; Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί για την ενίσχυση του ελεγκτικού έργου του ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ»;
2. Για ποιο λόγο δεν αξιοποιείται το μέτρο των διασταυρωτικών ελέγχων κατατεθειμένων τιμολογίων πώλησης και πιστοποιημένων ποσοτήτων ΠΓΕ φασολιών προκειμένου να παταχθεί αποφασιστικά το φαινόμενο των παράνομων ελληνοποιήσεων φασολιών Π.Γ.Ε ;
3. Σε ποιες ενέργειες προτίθεται να προβεί, ώστε να επιταχυνθούν και να λειτουργούν πιο αποτελεσματικά οι διαδικασίες της Πρωτοβάθμιας Επιτροπής Εξέτασης Παρατυπιών και Παραβάσεων ΠΟΠ/ΠΓΕ;
4. Βρίσκεται στις προθέσεις του η ανάδειξη και αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων ανίχνευσης και πιστοποίησης της Γεωγραφικής Προέλευσης των ελληνικών αγροτικών προϊόντων που θα θωράκιζαν το πιστοποιημένο προϊόν Π.Γ.Ε απέναντι στις "ελληνοποιήσεις"; Έχει αναλάβει ή προτίθεται ν' αναλάβει πρωτοβουλίες, ώστε να ενθαρρύνει επιστήμονες που έχουν δημοσιεύσει σχετικές ερευνητικές προτάσεις να τις καταθέσουν στους αρμόδιους φορείς ; Εφόσον έχει στην διάθεση του (μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος <<Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013>>- <<ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ>> ή άλλων φορέων) ειδικές επιστημονικές μελέτες σε ποιο στάδιο βρίσκεται η διαδικασία αξιολόγησης τους και πως πρόκειται ν' αξιοποιηθούν;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Διαμαντόπουλος Ευάγγελος

Αποστόλου Ευάγγελος

Αρμανατίδου Ευαγγελία

Γερμανίδης Αθανάσιος

Ουζουνίδου Ευγενία